AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2015 / 133 • Ekim 2015

HUKUKUN SİYASETTEN ALDIĞI YENİ İNTİKAM

Maxime GAUIN

3 yıldan daha uzun bir süre önce Fransa Anayasa Konseyinin Boyerin kanun teklifini geri çevirme kararı hakkında yorum yaparken, konseyin eski başkanı Robert Badinterin (1986-1995) sözlerini başlık olarak kullanmıştım: Eğer bu teklif kabul edilirse, anayasa namına bu teklif iptal edilecek ve bu hukukun siyasetten intikamı olacaktır.

Perinçek İsviçre davasının sonucu bu tip bir intikamın yeni bir örneği. 2005 yılında İsviçrede Ermeni soykırımının bir emperyalist yalan olduğunu belirten Vatan Partisi lideri Doğu Perinçek, İsviçre-Ermenistan Derneği tarafından dava edilmiş ve İsviçrenin ırkçılık karşıtı yasalarının belirsizliğinin suiistimallere olanak sağlaması sonucu 2007de mahkum edilmiştir. 2013 yılında AİHM İkinci Dairesi İsviçreyi hatalı bulmuş ve Dr. Perinçekin ifade özgürlüğü hakkının ihlal edildiğine hükmetmiştir. İsviçre hükümeti, Türk Hükümetine verdiği sözleri tutmayarak, son dakikada Büyük Daireye başvurmuştur. 15 Ekim 2015 tarihinde AİHM Büyük Dairesi, bu içler acısı meseleyi noktalamış ve İsviçreyi bir kez daha hatalı bulmuştur. Bu durum, yüzyıllardır sürdürdüğü tarafsızlık ilkesini bozan İsviçrenin diplomasisi için felaket olmakla kalmamış, 1915 ile ilgili akademik tartışmalara hukuki sansür uygulamaya çalışanlara için de açık bir felaket olmuştur. Her şeyden önce, Büyük Daire, Holokost inkarı ve Ermeni soykırımı iddialarının akademik olarak sorgulanması arasındaki farkı tekrar teyit etmiştir.

234. fıkrada, nihai kararı AİHMsinin içtihadını tekrar tasdik etmiştir: Holokustun veya Hitlerin bu suçtaki sorumluluğunun inkarı, bu inkarın anti-Semitik ve anti-demoktratik niyetlerle yapıldığı kanaatini doğurmakta ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10. maddesiyle korunmamaktadır. Ancak, hakimlerce de gözlemlendiği gibi, Ermeni soykırımı iddialarına karşı çıkmanın ve soykırımı ispat etmek için yeterli kanıtın olmadığını belirtmenin ırkçı bir niyet taşıdığını otomatik olarak varsaymak mümkün değildir.

Büyük Daire, Ermenistan dahil olmak üzere, Avrupa Konseyinin tamamında herhangi bir hukuki sansüre engel olmuştur. Esasen 156. fıkrada Büyük Daire bu durumu şöyle açıklamıştır: Başvuranın bu olayların hukuki niteliğini tartışmasının mağdurları kötülediğini, itibarsızlaştırdığını veya aşağıladığını söylemek güçtür.

Daha önemli olan husus ise İkinci Dairenin Ermeni soykırım iddiaları hakkında bir genel bir fikir birliği olduğunu reddetmesini Büyük Dairenin uygulamada tasdik etmesidir. 231. fıkrada mahkeme Dr. Perinçekin sadece Türkiye içerisinde değil, aynı zamanda uluslararası alanda hararetli olarak nitelediği uzun süreli bir tartışmaya müdahil olduğunu

gözlemlemiştir. Yani, eğer uluslararası alanda hararetli bir tartışma varsa, bu bağlamda ortaya atılan yorumların hiçbirinde genel bir fikir birliğinin olduğu söylenemez.

Benzer bir biçimde, 287. fıkrada Büyük Daire demokratik bir toplumda otoriteler ve toplumun diğer kesimlerinin farklı fikirlerin dile getirme imkanını teyit etmektedir. Burada konunun özü şudur: bir baskı grubunun veya siyasi yapı ile uyumlu olmadıkları için fikirlerin engellenmesi totaliterliktir. Dr. Perinçekin ifade özgürlüğünün düşmanları, özellikle 1914-1922 yılları arasında Ermeni gönüllüler tarafından işlenen savaş suçlarını inkar etmek de dahil olmak üzere, Türklerin duygularını incitmekte hiçbir kısıtlama olmaması şeklindeki çok özel bir ırkçı karşıtı görüşü savunmaktadır. Başka bir deyişle, Büyük Dairenin kararı hürriyeti ihlal eden ikiyüzlülüğün yenilgisini ifade etmektedir.

**Kutayhan Yıldırım tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir.*

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: GAUIN, Maxime. 2026. "HUKUKUN SİYASETTEN ALDIĞI YENİ İNTİKAM." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 133. Ekim 26. Erişim Ekim 30, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/HUKUKUN-SIYASETTEN-ALDIGI-YENI-INTIKAM

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır